

[Harald Nielsen.]

loven har mulighed for i visse tilfælde at give ferie med løn, men ferieloven har jo det princip, at ferielønnen er beregnet på grundlag af forrige års løn. Det egner sig ikke for de lange fæstemål, der er almindelig praksis indenfor landbruget og jo også i stor udstrækning indenfor det huslige erhverv. Jeg forstod også på den ærede ordfører hr. Einer-Jensen, at socialdemokratiet er utilfreds med, at lovforslaget bibeholder princippet om, at ferieretten er betinget af, at den pågældende et stykke tid har været knyttet til virksomheden. Det stod mig dog ikke klart, om det ærede medlem var modstander af 6 dages reglen, men jeg finder, at både i en landbrugsbedrift og i et hjem er man interesseret i såvidt muligt at opretholde ordningen med de lange fæstemål, og hertil tjener netop, at ferieretten er knyttet sammen med halv- og helårsfæste. Jeg forstod på det ærede medlem hr. Einer-Jensen, at det, han navnlig var utilfreds med, var 25 dages reglen i selve ferieloven. Det spørgsmål kan naturligvis diskuteres. På en måde er det en mildere regel end 6 dages bestemmelsen, fordi man ikke skal have de 25 dage i sammenhæng, men man skal have de 6 dage i sammenhæng. Navnlig i mindre landbrugsbedrifter vil det mange gange være svært for en arbejder at få 6 sammenhængende dage, medens det ikke vil være vanskeligt for ham i løbet af 1 år at komme til at arbejde i 25 dage i den pågældende bedrift. Jeg husker også, at da vi i feriekommissionen bad om en statistik over, hvilke ulemper denne bestemmelse havde forvoldt arbejderne, eller bad om konkrete eksempler i så henseende, var man ikke i stand til at præsentere os for noget udover almindelige betragtninger, således som vi også hørte dem for et øjeblik siden.

Så meget om de mere principielle spørgsmål, og derefter til selve lovforslagenes enkeltheder. Jeg begynder med medhjælperloven.

I den hidtil gældende medhjælperlov er det lovfæstet, at en medhjælper, som er fæstet for et helt år, har krav på 12 søgnedage som fridage, ved halvårsfæste 6 søgnedage og halvdelen af de ham eller hende tilkommende fridage skal gives i sammenhæng i forbindelse med en helligdag og, hvor det efter tjenesteforholdenes løbetid er muligt, i feriehalvåret, d. v. s. i sommerhalvåret. Den resterende del af fridagene

kan gives udenfor denne periode samlet eller enkeltvis, og i tilfælde af uenighed afgør arbejdsgiveren, når ferien skal holdes.

Den væsentligste, men naturligvis også den mest betydende ændring i det forelagte lovforslag går ud på, at de 6 dage for halvårsfæste og de 12 dage for helårsfæste ændres til henholdsvis 9 og 18 dage, og arbejdsgiveren afgør som hidtil i tilfælde af uenighed, når ferien eller fridagene skal falde.

Videre bestemmer lovforslaget, at medhjælperen ved helårsfæste, forøvrigt også ved halvårsfæste, kan forlange, at 6 af de ham tilkommende fridage gives i sammenhæng og i forbindelse med en helligdag og, hvor det efter tjenestetidens løbetid er muligt, i feriehalvåret, altså sommerhalvåret. Det var de 6 af de 18 fridage. Af de resterende 12 skal 6 gives i sammenhæng i vinterhalvåret. De resterende 6 dage gives spredt som fridage over hele året.

Jeg tror, at denne tredeling af ferien er den mest hensigtsmæssige ordning og den, der vil volde mindst besvær, når ferien skal udvides såvel i landbruget som i de private hjem. Begge steder ved vi, at det vil falde meget vanskeligt at gennemføre en længere sammenhængende ferie. Der er nu engang en afgørende forskel på arbejdsforholdene i en fabrik og i en landbrugsbedrift, og det synes jeg socialdemokratiet lukker øjnene for, når det kræver, at man skal have ensartede ferieforhold alle steder. Fabrikkerne kan lukke og virksomheden ligge stille. Anderledes i et landbrug, bedriften kan ikke ligge stille, dyrene skal passes, der skal sås, høstes, afgrøderne skal plejes o. s. v. Man kan ikke lukke bedriften og få ferien overstået på een gang i et landbrug. Det kan også falde meget svært, som vi alle ved, i et privat hjem; navnlig i de mindre brug, bondebrugene — og der beskæftiges vel henved 80 pct. af landbrugsarbejdsstyrken — ville det være til stor ulempe med en lang sammenhængende ferie i sommerhalvåret og da i særlig grad på gårde, og det er efterhånden mange, hvor man kun har en karl eller to. Det er ikke sådan at få anden arbejdsstyrke til erstatning. Øget arbejde vil blive lagt over på ejeren og hans familie, når medhjælperen skal have længere ferie. For ejeren og hans familie gælder i landbruget de samme vilkår. De kan i almindelighed ikke, hvis bedriften skal passes ordentligt, tillade sig en lang sammenhængende ferie, ja, mange af